

Artikel i Økologisk Landbrug

Økologisk 'Low Till' - så langt er vi

KRONIK

AF MADS KRISTIAN K. ANDERSEN
LARS EN HANDELSTJEK
ØKOLOGISKE LANDBRUGS DANMARK

Fløjte økologi er ikke lige udfordret, men det er muligt at skabe bæredygtige landbrugssystemer. En række af de udfordringer er 'Low Till' løsninger med høj till.

De 100 pløjede dyrkning, mindre jordbearbejdning eller 'Conservation Agriculture (CA)' - helt barns fodring med ingen eller begrænset jordbearbejdning har et stort udfordring er udfordringerne. Der er mange forskellige løsninger til disse udfordringer, og det er vigtigt at finde den rigtige løsning til den enkelte situation. Det er vigtigt at finde den rigtige løsning til den enkelte situation.

logiske forhold er det ønske om at have et højt niveau af biodiversitet på gården. Det er vigtigt at finde den rigtige løsning til den enkelte situation.

Forplantningen er udfordret, fordi der er mange forskellige faktorer, der påvirker den. Det er vigtigt at finde den rigtige løsning til den enkelte situation.

Det, økologer indtil videre har opnået i Danmark og udlandet, er at etablere et økologisk landbrugssystem med en høj till.

Den mest udfordrende del af det er at etablere et økologisk landbrugssystem med en høj till. Det er vigtigt at finde den rigtige løsning til den enkelte situation.

opgave er at etablere et økologisk landbrugssystem med en høj till. Det er vigtigt at finde den rigtige løsning til den enkelte situation.

Det er vigtigt at finde den rigtige løsning til den enkelte situation. Det er vigtigt at finde den rigtige løsning til den enkelte situation.

En udfordring fra pløjning til mindre jordbearbejdning af jorden kræver naturligvis andre redskaber. De maskiner og redskaber, der er nødvendige til dette arbejde, er stadig i udvikling.

Det er vigtigt at finde den rigtige løsning til den enkelte situation. Det er vigtigt at finde den rigtige løsning til den enkelte situation.

marken, men også at gøre det mere bæredygtigt. Det er vigtigt at finde den rigtige løsning til den enkelte situation.

Det er vigtigt at finde den rigtige løsning til den enkelte situation. Det er vigtigt at finde den rigtige løsning til den enkelte situation.

Skulpturen var tidligere meget udfordret, men nu er det blevet nemmere. Det er vigtigt at finde den rigtige løsning til den enkelte situation.

Det er vigtigt at finde den rigtige løsning til den enkelte situation. Det er vigtigt at finde den rigtige løsning til den enkelte situation.

marker uden sammenligning med et højt niveau af biodiversitet. Det er vigtigt at finde den rigtige løsning til den enkelte situation.

Det er vigtigt at finde den rigtige løsning til den enkelte situation. Det er vigtigt at finde den rigtige løsning til den enkelte situation.

Skulpturen er ikke udfordret, men det er vigtigt at finde den rigtige løsning til den enkelte situation.

Det er vigtigt at finde den rigtige løsning til den enkelte situation. Det er vigtigt at finde den rigtige løsning til den enkelte situation.

Ellinglund har solgt ploven

I håb om en mere frodig jord har Gert Lassen, Ellinglund, skiftet ploven ud med en Celli-fræser, der kun bearbejder de øverste centimeter af jorden.

PLOJEFRI DYRKNING

AF LARS EN HANDELSTJEK

Et for alle eksperimenterende år betyder det at tage sig af pløjningssystemet, der fungerer på den økologiske landbrug Ellinglund i Hunderød ved Silkeborg.

Her udfører Gert Lassen den økologiske flygtning ved at have solgt ploven og flyttet den nødvendige bearbejdning af jorden tættere på overfladen, hvilket vil give et meget godt resultat.

» Begyndelsen troede vi, at vi bare skulle have dybt og mange gange, men det har jorden jo heller ikke godt af, og vi bruger også en masse diesel på det. Men så rejste vi et fundet ud af, at vi har brug for forskellige redskaber for at lave en mindre indgrubende jordbearbejdning,« fortæller Gert Lassen, som datter i år har investeret i en tre meter bred Celli-fræser.

Den arbejder helt overfladisk i jorden og med flere omgivelser og er derfor god til at skille planterne top fra roden.

For at lave et godt arbejde, skal den køre langsomt - højst fire km/t.

Gert Lassen i en nybet plantet mark efter vinterbyg. Den er beplantet med vinterkorn og en stor fornyelse for et stort område, fordi de grønne marker, der skal holde i det år. Ellinglund er oprettet efter blot to år. Foto: Kasper Munk Nielsen

ELLINGLUND I TAL

- 600 ha jord, hvoraf 200 ha med enlige afgrøder
- 170 malkekoer inkl. lammetaler
- Jordbearbejdning: Celli-fræser og sædvanlige harve. Såning sker med skiveskrubemaskine.
- Tart på 100 pct. grønne marker

Til gengæld kræver den ikke meget trækraft og tilvækst i stedet for pakkelser har fraxion bærsjøl, der styrer dybden.

LØSNER JORDEN

Gert Lassen har brugt fræseren i både kløvergræs og efterafgrøder forud for etablering af have med lucerneudlæg. Ud over fræsning har han harvet markerne en enkelt gang for at løsne jorden lidt dybere.

»Jeg vil gerne undgå de dybe behandlinger, men jeg vil også gerne løsne jorden forud for kløvergræsmarkerne, som skal ligge i mange år.

Det synes jeg godt, jeg kan forsvare,« siger han.

Gert Lassen eksperimenterer ikke kun med pløjefri dyrkning. Gennem de senere år har han også forsøgt græsmarkerne omfattet, så de nu ligger i op til 8-10 år.

STOP FOR GYLLE

Sæmtidig er han holdt op med at tilføje gylle til afgræsningsmarkerne og har på den måde også taget en stor del af trykket af markerne. Alt sammen bidrager til et mere skånsomt dyrkningssystem, hvor biologien i højere grad skal gøre arbejdet.

»Efterafgrøder er en vigtig del af det. Vi skal have planterodderne til at løsne jorden og overtage plovens arbejde. Det er det, vi arbejder på, men det er også det, der er svært, og vi er der lidt ikke endnu,« siger Gert Lassen.

GODE ERFARINGER

Erfaringerne med at drive jorden uden plov er indtil videre gode. Udbytten og ukrudtsryk er værdifulde. Og så er der en meget konkret og synlig gevinst.

»Vi har tit haft problemer med sandflugt både forår og efterår, men

hviskoen er meget mindre nu, to år er så meget organisk stof i overfladen,« konstaterer Gert Lassen.

Hans lyst til at eksperimenter med jordbearbejdningen er drive nygtighed og et ønske om at en frugtbar jord i god stand vil være.

»Jeg har altid tænkt, at det ikke er muligt som økolog, men kan godt lade os inspirere af. Jeg er ikke religiøs omkring økologisk dyrkning. Bliver der brug for økolog, så spiller vi, men det er rigtig vil vil. Så må vi se, om vi kan få dygtige til det, at vi kan holde tærne.»